

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tulevaisuuden suuntaviivat sisävesikalataloudessa

Järvitaimenkannat kasvuun Keski-
Suomessa 12.6.2014

Matti Sipponen

Kalataloushallinnon strategia

Toiminta-ajatus

Kalataloushallinto turvaa kalakantojen elinvoimaisuuden, edistää yhteistyössä alan toimijoiden kanssa kalavarojen kestävää käyttöä sekä luo edellytyksiä niihin perustuville elinkeinoille ja vapaa-ajankalastukselle.

Visio

Kalataloushallinto on kalavarojen kestäväen käytön ja hoidon rohkea suunnannäyttävä ja päämäärätietoinen toimija

Strategiset päämäärät

1. Turvaamme tietoon perustuvalla toiminnalla kalakantojen elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden sekä käytön kestävyuden
2. Varmistamme kalavarojen käytön hyväksyttävyyden sovittamalla yhteen erilaisia näkemyksiä
3. Luomme hyvät edellytykset alan liiketoiminnan kilpailukyvyille ja kalastusharrastukselle
4. Toimimme johdonmukaisesti, avoimesti ja vuorovaikutteisesti ja viestimme aktiivisesti ja selkeästi
5. Kehitämme uusia, asiakaslähtöisiä toimintatapoja julkisen, yksityisen sektorin ja kansalaisten välillä

Tulevaisuuden yhteiskunnallisia muutostekijöitä (RKTL:n selvitys KalL uudistusta varten)

- Väestö kasvaa ja vaurastuu
 - uusia vientinäkymiä suomalaiselle kalalle
- Kaupungistuminen jatkuu
 - lähikalastusmahdollisuudet
- Väestö ikääntyy
- Globalisaatio syvenee
 - vuorovaikutus eri tasoilla syvenee/asenteet, elämäntyyli
- Teknologiat kehittyvät
 - virtuaalinen kalastus
- Kulutus kasvaa ja eriytyy
 - tavarankäytölle palveluita ja elämyksiä; myös kalastuksessa elämyksellisyys, lähiruoka
- Ekologiset ja eettiset arvot painottuvat
 - kestävä kehitys päätösten perustaksi
- Vapaa-ajan käyttö monipuolistuu
 - riittääkö kalastuksen vetovoima?

Kalatalous – sinistä biotaloutta

Alkutuotannon kilpailukyvyn, uudistumisen ja kestävyys- edistäminen

Kaupallinen kalastus

- Sopeutuu kalakantojen ja markkinoiden muutoksiin
- Toimintaympäristö muuttuu vaikeammaksi
- Kansallinen päätöksenteko monimutkaistuu
- Toimintaedellytykset ratkaisevat alan tulevaisuuden
- Saaliille kasvava kysyntä
- Ympäristötietoisuus kasvaa
- Teknologia: bioteknologia (kalasta bioenergiaa ja lisäarvotuotteita)

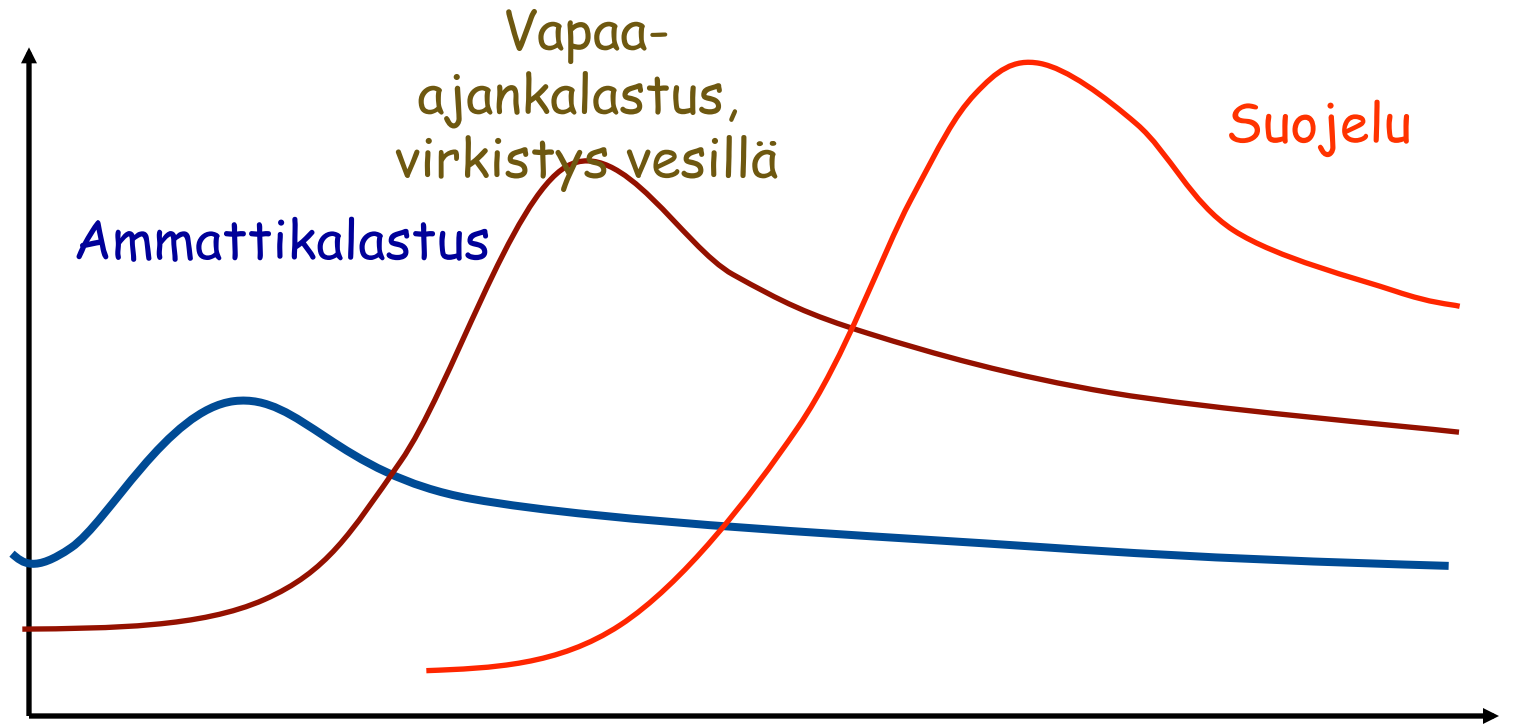
Kalatalous – sinistä biotaloutta

Vapaa-ajan kalatalous

- Kalastusmuotojen eriytyminen jatkuu
- Kalastusmatkailua kehitetään aktiivisesti
- Vastuullisuus ja eettisyys
 - Vapaa-ajankalastuksen eettiset säännöt

Esimerkkejä maailmalta

- **Aluetaloudellinen vaikutus:**
UK: 884 000 merellä kalastavaa; kysyntävaikutus £ 2.1 miljardia; 23 000 työpaikkaa: £1 394/kal/a
- **Maksuhalukkuus**
Saksa: 881 €/a, karpin onginta
Pohjoismaat: 62- 375 €/a/kal, virtaveden kalastus

Kalastuksen säätely (kohdistuu kalastukseen)

Kannan vahvistaminen (kohdistuu kalakantaan)

Kunnostus (kohdistuu ekosysteemiin)

Uhanalaisuus

- YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus
- VN: Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategia 2012-2020
- EU:n meristrategiadirektiivi: Itämeren hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2020 (meritaimen)
- Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) ohjeisto:
 - Kuusi luokkaa (hävinneet → puutteellisesti tunnetut)

Vapaa-ajankalastuksen päätöksentekoprosessi (FAO 2012)

- **Systemin ominaisuudet**
- **Hoidon ongelma**
- **Käyttäjien mielipiteet**
- **Konfliktien ratkaisu**
- **Tavoitteet**
- **Määrittele vaihtoehdot**
- **Riskit**
- **Päätös hoitotoimenpiteestä**
- **Seurantaohjelma**
- **Täydennä suunnitelma**
- **Toteuta ja tiedota, mittaa tuloksia**
- **Arvioi tulokset, opi, sopeuta hoitotoimet**

Kalakantojen hoito (MMM)

- Kalakantojen luonnonvaraisen elinkierron vahvistaminen
- Kalastuksen säätelystä keskeisin kalakantojen hoitokeino
- Tietoon perustuva suunnittelu- ja säätelyjärjestelmä
- Monipuoliset mahdollisuudet säädellä kalastusta
 - Perussäännöt laissa
 - Uudet säätelymahdollisuudet (pyyntimitat, rasvaeväleikkaus)
 - Vaelluskalojen säätelyn erityistarpeet
 - Säätely normein ja hallintopäätöksin
- Heikentyneiden ja uhanalaisten kalakantojen suojelua tehostetaan
- Kalojen istutustoiminnan periaatteet selkeytetään

Ja Keski-Suomessa toimeksi...

- Reittivedet arvonsa mukaiseen käyttöön, erityisesti kosket
- Uusia kalastusmatkailutuotteita ja –palveluja
 - tunnemeko riittävästi kalastajan odotukset?
 - isoja saaliskaloja hienossa ympäristössä?
- Eri-laistettut kohteet
 - arvokalakohteet, yleisten kalalajien kohteet, ”varman” saaliin paikat, lähikalastus
- Kalatiestrategia
 - kalalle esteetön kulku; trendi maailmalla
- Keski-Suomen vapaa-ajankalastuksen kehittämisohjelma 2013-2017
- Hyvien ajatusten toteuttamiselle löytyy rahoitusta